

נר מנחם

הגות לפרשת השבוע

לע"נ ר' מנחם ב"ר יששכר ומרת רחל ב"ר מנשה שרעבי ז"ל

הרהורים לפרשת בחוקותי תשפ"ג | מאת הרב מנחם יעקבזון ראש הישיבה

שלום ובטחון – המרשם העתיק

אין דבר שאנו מחכים לו בימים אלו יותר משלום ובטחון. שלום עם שכינינו ובינינו, ובטחון שיאפשר לכל יושבי ארצנו ללכת לישון ברוגע וללא חרדה עכשוית או עתידית.

על כל אלו ישנה הבטחה בפרשת השבוע ויקרא כ"ו ג': אם בחוקותי תלכו וגוי ונתתי גשמיכם בעיתם ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פריו... ונתתי שלום בארץ וכו'.

לעומת קיום המצוות הנראה כתנאי בסיסי והגיוני, נראית פרשנותם של חז"ל מהפכנית. כך מביא רש"י מחז"ל **אם בחוקותי תלכו - שתהיו עמלים בתורה**. לא מדובר כאן על לימוד תורה שהוא נכלל בכלל המצוות, אלא 'עמל התורה' – להתעמק ולהתמסר להבנת התורה וידיעתה עם כל הכוחות - שזו לכאורה 'מדרגה' ולא חובה בסיסית.

מפני מה אם כן - כל הברכות תלויות בעמל התורה. לא די בלימוד התורה ושמירת מצוות יש הכרח גם לעמול בתורה.

כמו כן יש להבין מדוע נקרא עמל התורה 'חוקים'?

על מה באות הקללות החמורות שבפרשה?

יתירה מזאת להלן כ"ו י"ד ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצוות האלה... ואם בחקותי תמאסו וגוי והפקדתי עליכם את השחפת ואת הקדחת... ונתתי פני בכס וגוי וברש"י על פי תורת כהנים 'ואם לא תשמעו לי – להיות עמלים בתורה' וכאן גדלה התמיהה שבעתיים, מדמים היינו כי הקללות הנוראות שבתוכחה זו מתייחסות לפושעי ישראל - והנה אנו מוצאים כי על העדר עמל התורה הן באות?

נראה שלא מדובר כאן בשכר ובעונש אלא בכללי וחוקי הבריאה.

על שני דברים נאמר הפסוק 'אם לא בריתי יומם ולילה חוקי שמים וארץ לא שמתיי', על ברית מילה ועל לימוד תורה שבעל פה - בעמל. אלו הם הדברים המקיימים את המערכת ובלעדיהם ישנם שיבושים בצינורות ההשפעה וגם ביסודות הקיום הפיזיים של העולם. סופות וסערות

רעידות אדמה והרס, מתרחשים עקב שינויים ותזוזות אבל השינויים ההרסניים הללו קורים כאשר היסודות הרוחניים של חוקות שמים וארץ מתערערים.

כך אמרו חז"ל בתנחומא פרשת נח 'העם ההולכים בחושך ראו אור גדול אור שנברא ביום הראשון שגנזו הקב"ה לעמלי תורה שבעל פה ביום ובלילה - שבזכותן העולם עומד שנאמר כה אמר ה' אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתו.

ונראה שזהו האמור אם בחוקותי תלכו – היינו חוקות הבריאה, חוקות שמים וארץ – והיינו תורה שבעל פה שהיא חוקות שמים וארץ. לכן עמל התורה נקרא חוקים!

פעילים במוקד הכח של חוקי הבריאה

לימוד התורה בעמל השכל האנושי המתייגע על הבנת התורה האלוקית הינו חיבור שמים וארץ, קידוש החומר והכנתו לקליטת האור האלקי של דברי התורה, גורם לירידת שפע מהמקור האלקי אל העולם הזה, ונותן לו קיום בריא ומאוזן. צמצום החיבור למקור האלוקי זו הורדה בכמות החמצן של העולם.

נמצא שהמאמר 'אם בחוקותי תלכו' התולה את כל הקיום בעולם הזה וסדר החיים כתיקונם בעמל התורה - הינו תולדה מכך שחוקות שמים וארץ תלויות בעמל התורה, והוא הוא המקיימם, נמצא שאין כאן שכר ועונש אלא תוצאות של אספקת הכח המקיים לחוקות שמים וארץ או העדרו.

לומדי התורה העמלים בה, אינם רק ספקי המזון הרוחני של האומה, אלא גם חיילים במרכז הפיקוד של כל המערכת האקולוגית, וכל זרמי החיים והמזון תלויים בפעילותם המלאה.

כי כל בשמים ובארץ

השבוע, לפי הקבלה וכפי שנדפס היום בכל הסיפורים - ספירת העומר מכוונת כנגד מידת 'יסוד' המכונה בלשון הפסוק 'כי כל בשמים ובארץ' (לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת וגו' כי כל בשמים ובארץ) המידה הזו עוסקת בחיבור שמים וארץ וכלשון הזוהר הקדוש 'דאחיד בשמיא וארעא' – לחבר שמים וארץ זה אומר לקדש את העולם החומרי ולהכניס בו רוחניות, ועל ידי זה ש'מעלים את החומר' יוצרים את צינור השפע המוריד אלינו השפעה טובה ומבורכת.

בלשונו של רמח"ל (מסילת ישרים פרק א') תפקיד האדם השלם הוא ש'יתעלה האדם ויתעלה העולם עמו' – כשמעלים את העולם עם האדם, מביאים את התכלית אבל גם זוכים לכל ההשפעות. הרמח"ל – שיום פטירתו יחול בשבוע הקרוב ביום רביעי כ"ו אייר – כאשר הספירה מכוונת ל'יסוד שביסוד' - הוא זה שהנחיל גם בשפה הפשוטה של מי שאינו עוסק בקבלה - את תפיסת העולם של חיבור העולמות וחשיבותה המרכזית. זכותו תגן עלינו ונזכה לכל ההשפעות.

שבת שלום ובשורות טובות

לתגובות: פקס 039601961 nhrh999@gmail.com

ישיבת מאור יצחק מושב חמד

לתגובות: פקס 039601961 nhrh999@gmail.com

ישיבת מאור יצחק מושב חמד